

Az összes általam beszélt nyelvet folyamatosan tanulom, ez nálam hétköznapi tevékenység, naponta találkozom új kifejezésekkel, új feladattal. Ezt az egy éve létező kifejezést például, hogy „állami privatizációs és vagyonkezelő részvénytársaság” is le kell fordítani, s a többi nyelven is naponta születnek új szavak, illetve egy csomó kifejezés kikopik a nyelvből.

Hogyan kommunikálnál, ha soha többet ezeket a nyelveket nem használhatnád, mert csak egyetlen, univerzális nyelven társaloghatna mindenki, teszem azt, eszperantóul?

A tiltásoktól fogva rosszul viselem, valószínűleg áthágnám a tilalmat. Nem szeretem a monotematikus világot, amiben csak egyfélélt szabad mondani, vallani, gondolni. Valószínűleg megtanulnék eszperantóul, egyszerűen azért, mert nekem kommunikálni- és befogadnivalóm van. Használtnám, mint eszközt, de a tilalmat nem fogadnám el. A világ attól szép, hogy emberből is sokféle van benne, meg nyelvből, felfogásból is. Én nagyon sok felfogással nem értek egyet, de *Voltaire*-rel együtt vallom, „az életemet adnám érte, hogy az illető elmondhassa” azt, amiből egy szóval sem értek egyet.

Sosem akartál másutt egzisztenciát felépíteni? Például, amikor

váratlanul elveszítetted a rovatvezetői vagy a főszerkesztői állásodat, és gyakorlatilag munkanélküli lettél?

Ha valaki nem született kozmopolita, ha belső szüksége egy adott kultúrával való intenzív kommunikáció, akkor nagyon nehéz ebből kiszakítani magát. Hosszú távon bízom abban, hogy a minőség, a tudás, a hozzáértés nem felesleges luxus. Nem abban hiszek, hogy a világban egy pozitív igazságszolgáltatás működik, az viszont biztos, hogy a demokrácia, a piacgazdaság eléggé értékelvű ahhoz, hogy ne romboljon szét mindent maga körül, hiszen maga is értékből él, ha anyagiból is, de értékből.

A nyelv

készített saját anyagból a filmgyárban. Aztán egyszer csak elkezdett filmeket rendezni, és Európa-díjas, világszerte ismert rendező lett. Kérdeztem tőle, hogy hogy is van ez, hát te nyilván tíz évvel korábban is tudtad mindezt, akkor hogyhogy csak most bizonyítható? És akkor Bereményi azt válaszolta: „az emberek megengedték”... Ez csodálatos mondat. Én is csak azt tudom mondani, hogy nekem mind a mai napig ezt engedték meg az emberek. Ilyen egyszerű.

Ladik Katalin

A KÍGYÓ

*Leengedte szárnyait, az almából kifutott a vér.
Kémlelte barátnője arcát, amely maga volt a pikkelyes ég
csodálkozó, bukott angyalokkal.*

*– Ez minden? De ugye nem igaz? – kérdezte bizakodó
hangmozdulattal, örökzöld farokkal fogai között.*

– Ez nem minden, de elég. Elég minden.

Belőled én maradok, belőlem ég ami marad.

